OOPPERA
BALETTI

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaosto

Asiantuntijakuuleminen 14.10.2022

HE 154/2022 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023

Lausunto

Suomen kansallisoopperan ja -baletti sr kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto ja lausuu hallituksen esityksestä valtion talousarvioksi 2023 seuraavan.

Yleistä

Suomen kansallisooppera ja -baletti on sitoutunut talousarvioesityksessä esitettyihin opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan taiteen ja kulttuurin (29.80) yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteisiin, jotka on konkretisoitu Kansallisoopperan ja -baletin tavoitteiksi opetus- ja kulttuuriministeriön tavoiteohjauksessa.

Kansallisoopperan ja -baletti on myös sitoutunut talousarvioesityksen kestävän kehityksen tavoitteisiin ja valinnut YK:n Agenda 2030:n tavoitteista viisi päätavoitetta, joita se edistää osana toiminnan suunnittelua ja operatiivista toimintaa.

Valtionavustus käyttökustannuksiin (momentti 29.80.52)

Hallituksen talousarvioesityksessä vuodelle 2023 (HE 154/2022) ehdotetaan Suomen kansallisoopperan ja -baletin valtion toiminta-avustuksen määrän pitämistä ennallaan nykytasolla.

Eduskunta on ensimmäisessä käsittelyssään 11.10.2022 hyväksynyt hallituksen esityksen (HE 157/2022 vp) kansallisten taidelaitosten rahoitusta koskeviksi laeiksi sivistysvaliokunnan mietinnön (Valiokunnan mietintö SiVM 9/2022 vp) mukaisena ilman muutoksia. Hallituksen esityksen perustelujen mukaisesti rahoituslakiesitys on tarkoitettu käsiteltäväksi yhdessä valtion talousarvion 2023 kanssa. Valtionavustus käyttökustannuksiin muuttuisi siten valtion rahoitukseksi 1.1.2023 lukien, jos eduskunta hyväksyy rahoituslain toisessa käsittelyssään 14.10.2022 kuten kovasti toivomme.

Pidämme rahoituslain tavoitteita kansallisten taidelaitosten rahoituksen ja sen ennakoitavuuden vahvistamiseksi erittäin merkittävinä. Pidämme tärkeänä, että rahoituslaki säädetään tulevaksi

SUOMEN KANSALLISOOPPERA JA -BALETTI
FINLANDS NATIONALOPERA OCH -BALETT
FINNISH NATIONAL OPERA AND BALLET

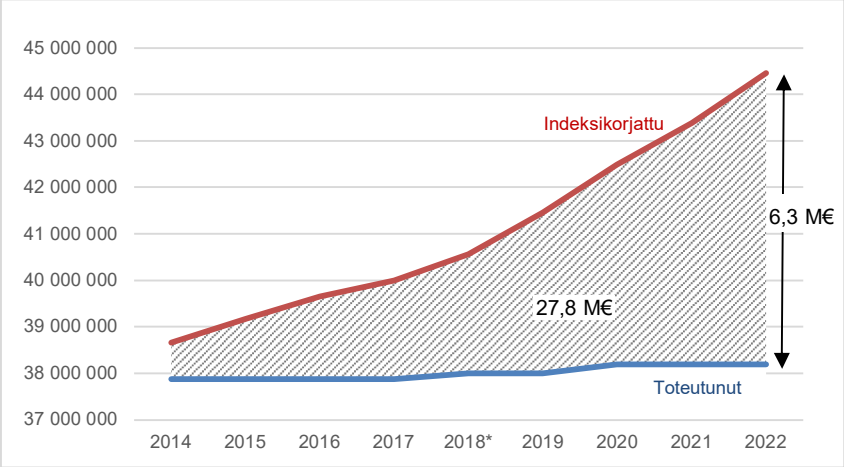
Y-tunnus/FO-nummer/Business ID: 0116936-9
PO Box 176 • FI-00251 Helsinki
oopperabaletti.fi

voimaan 1.1.2023, ja valtion toiminta-avustus muuttuu valtion rahoitukseksi, joka kytketään kustannustason kehitykseen indeksillä lakiesityksen mukaisesti.

Pidämme erittäin asianmukaisena, että Suomen kansallisoopperan ja -baletin toiminta-avustuksen (so. rahoituksen) määrä esitetään pidettäväksi ennallaan hallituksen esityksessä valtion talousarvioksi vuodelle 2023.

Haluamme kuitenkin tuoda esille huolemme siitä, että rahoituslakiesityksen mukaiset indeksit tulisivat voimaan vasta vuonna 2024.

Suomen kansallisoopperan ja -baletin toiminta-avustus ei ole seurannut kustannustason kehitystä. Hallituksen esityksessä (HE 157/2022) laiksi valtion rahoituksesta kansallisille taidelaitoksille on kuvattu, miten avustuksen määrä olisi kehittynyt, jos se olisi seurannut kustannuskehitystä (ks. luku 2.5 Nykytilan arviointi). Kansallisoopperan ja -baletin toiminta-avustus vuonna 2022 oli 6,3 miljoonaa euroa jäljessä kustannustason noususta (ks. kuva). Vuosien 2014–2022 yhteenlaskettu jäämä on 27,8 miljoonaa euroa, jonka Kansallisooppera ja -baletti on pystynyt kompensoimaan eri tavoin.

Kuva: Suomen kansallisooppera ja -baletti sr:n valtion toiminta-avustus toteutuneena ja indeksikorjattuna *(* Määrärahan tarkistus aiheutui muuttuneesta toimintatavasta kulttuurilaitosten rahoituksessa)*

Jatkossa tämä ei kuitenkaan enää ole mahdollista. Tämä merkitsee esimerkiksi sitä, ettei työehtosopimusten yleistä linjaa noudattavista palkankorotuksista seuraavaa henkilöstökustannusten nousua olisi mahdollista enää kattaa. Tämänhetkinen inflaatio ja mahdollisesti kiihtyvä palkkainflaatio nostavat merkittävästi Kansallisoopperan ja -baletin kustannustasoa vuonna 2023.

<u>Valtionavustus tilakustannuksiin (momentti 29.80.53)</u>

Hallituksen talousarvioesityksessä vuodelle 2023 myönnetään momentille 29.80.53 yhteensä 26.160.000 euroa valtion omistamissa toimitiloissa toimivien taide- ja kulttuurilaitosten sekä -yhteisöjen tilakustannuksiin. Pidämme erittäin tärkeänä, että Suomen kansallisoopperan ja -baletin tilakustannusten kattamiseen myönnettävä avustus kattaa Senaatti-kiinteistöjen perimät vuokrat indeksikorotuksineen. Puollamme myös 800.000 euron määrärahan siirtämistä

momentille 29.80.50 käytettäväksi tilakustannuksista ja muista perusparannuksista aiheutuviin kustannuksiin päänäyttämömekaniikan ohjausjärjestelmän peruskorjaukseen liittyen.

Momentilla 29.80.50 määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon erityisavustuspäätös OKM/786/621/2021, jolla Kansallisoopperalle ja -baletille on myönnetty hakemuksemme mukainen avustus edellä mainitun peruskorjauksen väistötiloihin liittyviin kustannuksiin.

Yhteenveto

Kansallisooppera ja -baletti kannattaa hallituksen esitystä talousarvioksi 2023 ottaen huomioon eduskunnan toivottavasti hyväksymä lakiesitys valtion rahoituksesta kansallisille taidelaitoksille, jolloin valtionavustus käyttökustannuksiin muuttuisi valtion rahoitukseksi. Kannatamme käyttökustannuksiin osoitetun rahoituksen kytkemistä indeksillä kustannustason kehitykseen. Kansallisten taidelaitosten rahoituksen kehitys saataisiin siten tasavertaiseksi muiden teattereiden ja orkestereiden, Ylen, kirkon sekä yliopistojen kanssa. Esimerkiksi talousarvioesityksessä 2023 teatterien ja orkesterien valtionosuuksia esitetään korotettavaksi 3,8 %.

Kunnioittavasti

Gita Kadambi
Pääjohtaja
Suomen kansallisooppera ja -baletti sr